

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Enheten för försäkring, pension och myndighetsstyrning
103 33 Stockholm

Stockholm
2017-09-22

Ert dnr
Fi2017/02580/FPM

Vårt dnr
2017/105

Remissvar angående ny lag om försäkringsdistribution Ds 2017:17

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Sverige ska genomföra EU-direktiv 2016/97 om försäkringsdistribution och promemorian lämnar förslag till ny lag om försäkringsdistribution som ersätter lagen om försäkringsförmedling. Den föreslagna lagen innehåller näringsrättsliga och civilrättsliga regler som är tillämpliga på försäkringsdistributörers försäkringsdistribution. Med detta avses försäkringsförmedlare, försäkringsförmedlare som bedriver försäkringsförmedling som sidoverksamhet och försäkringsföretag när de distribuerar försäkringar.

NNR välkomnar ambitionen att höja nivån på kundskyddet vid försäkringsförmedling och vid förmedling av försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Överimplementering

NNR noterar att utredningen tydligt i promemorian redovisar att förslagen innebär en överimplementering av minimidirektivet. NNR är generellt mycket tveksam till att på den inre marknaden införa olika nationella särkrav eftersom det medverkar till att fragmentera den inre marknaden. Överimplementering innebär ofta också att konkurrenskraften för svenska företag jämfört med företag i andra europeiska länder försvagas. NNR anser att konkurrenskraften för svenska företag snarare ska förstärkas än försvagas.

NNR noterar i detta sammanhang att utredningen på sidan 389 skriver att den gränsöverskridande verksamheten inom försäkring är liten och inte bedöms påverkas i någon större utsträckning av förslagen. NNR menar att denna fråga behöver analyseras ytterligare med tanke på att överimplementering alltid riskerar att förändra marknadskrafterna och göra det attraktivt för svenska företag att köpa tjänster av företag från andra europeiska länder snarare än från svenska företag.

Utredningen skriver också att implementeringen ska vara proportionerlig och att välfungerande delar av marknaden inte ska påverkas mer än nödvändigt. Detta är en lovvärd ambition men NNR frågar sig hur beslutsfattare och andra intressenter med vägledning av

promemorian ska kunna bedöma hur väl man har lyckats. NNR saknar en analys av vilka de konkreta konsekvenserna av den proportionerliga implementeringen blir. Utredningen skriver vidare på samma tema i avsnitt 17.1.3 sista stycket att flera olika alternativ har övervägts för att utforma överimplementeringen. Man skriver också att effekterna av dessa alternativ kan bli mer eller mindre långtgående beroende på hur lagkraven utformas. Detta är för resultatet av implementeringen mycket viktiga tema som ger läsaren lust att i detalj studera dessa avsnitt.

När det gäller konkreta exempel på överimplementering noterar NNR att enligt definitionen av "försäkringsbaserad investeringsprodukt" i 1 kap. 10 § förslaget till Lag om försäkringsdistribution ska pensionsförsäkringar undantas. Samtidigt föreslås att pensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet exempelvis ska underkastas de särskilda kraven på ersättningsmodeller såsom övriga försäkringsbaserade investeringsprodukter, och alltså inte undantas. Alla pensionsförsäkringar som är premiebestämda, vilket de allra flesta sedan några år nytecknade pensionsförsäkringar är, kan betraktas som exponerade mot marknadsvolatilitet varför de i Sverige enligt utredningens förslag ska underkastas de särskilda kraven på ersättningsmodeller. Enligt det bakomliggande EU-direktivet är samtliga pensionsförsäkringar undantagna. Detta är ett exempel på de överimplementeringar som föreslås. Konsekvenserna av denna och samtliga överimplementeringar måste analyseras och framgå i konsekvensutredningen.

Konsekvensutredningen

Vid ett studium av avsnitt 17 i promemorian "Förslagets konsekvenser" finner dock NNR inget innehåll som närmare beskriver de överväganden som gjorts när det gäller överimplementeringen.

Konsekvensutredningsavsnittet gör visserligen en god ansats genom att dokumentera hur många företag som branschen och dess delbranscher utgörs av. Men denna information kommer endast till konkret användning om det finns uppskattningar av olika typer av regelkostnader för enskilda företag. Med sådana uppskattningar kan de totala regelkostnaderna för branschen beräknas. Utredningen anger på flera ställen i promemorian svepande att administrativa kostnader för företagen finns men utan att göra kvantifieringar. Sådana kvantifieringar hör lämpligen hemma i promemorian konsekvensutredning men saknas i stor utsträckning.

En redovisning av konkreta kostnader för administrativ börda med uppskattningar i kronor har NNR funnit på ett ställe i konsekvensutredningen (sidan 399). Utredningen har tagit hjälp av Svenska Bankföreningen som uppskattar att it-kostnaden för att få ett rapporteringssystem enligt MiFID II på plats är mellan 150 000 och 1 500 000 kr per företag. Övriga kostnader som anges i konsekvensutredningen handlar om ansökningsavgifter för olika myndighetstillstånd. Att med hjälp av branschföreningar göra uppskattningar av administrativa kostnader för företagen är en god åtgärd som bidrar till tydligheten i konsekvensutredningen. NNR frågar sig dock om det inte finns andra uppskattningsbara kostnader som inte har redovisats.

När det gäller konkreta konsekvenser frågar sig NNR vilka konsekvenser som kan förväntas av den skärpta regleringen med förbud mot tredjepartsersättningar. Vilka möjligheter större företag jämfört med mindre företag har att överbrygga och kompensera för ett intäktsbortfall på detta område, behöver analyseras.

NNR menar avslutningsvis att aktuell konsekvensutredning inte lämnar ett fullgott underlag för beslut.

Överlappande regelverk

Överlappning mellan det aktuella förslaget om försäkringsdistribution samt MiFID II och MiFIR tas upp i konsekvensutredningen. Det kommer att finnas företag som behöver ansöka om tillstånd enligt flera regelverk samtidigt. Det finns dock ingen beskrivning av några konsekvenser för företagen av dubbla tillstånd.

Ex post utvärdering

NNR noterar med glädje att utredningen på sidan 296 trycker på att utfallet av förbudet mot vissa tredjepartsersättningar måste utvärderas efter en tid. NNR vill understryka att en sådan utvärdering underlättas av att ha en detaljerad konsekvensutredning att utgå ifrån. En grundläggande fråga vid en utvärdering är: Vilket blev det konkreta utfallet jämfört med det förutsedda utfallet vid tiden för konsekvensanalysen.

Slutsats

NNR finner att underlaget är mycket vagt när det gäller överimplementeringens effekter och konsekvenser och att därför underlaget måste kompletteras innan det kan ligga till grund för beslut om implementering av EU-direktivet om försäkringsdistribution i Sverige. Mot denna bakgrund avstyrker vi förslaget som presenteras i rapporten.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist